

แนวทาง แนวคิด และแนวโน้มของการศึกษาวิจัยทางด้านภาษา วรรณคดี สื่อ และวัฒนธรรมในระดับสากล

การประชุมทางวิชาการ MICOLLAC 2016 (Malaysia International Conference on Languages, Literature and Culture) ครั้งที่ 9 จัดขึ้นโดยคณะภาษาศาสตร์ใหม่และการสื่อสาร (Faculty of Modern Languages and Communication) มหาวิทยาลัยปุตรา (Universiti Putra) เป็นการประชุมทางวิชาการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเป็นวิชาการความร่วมมือในหมู่นักวิชาการในสาขาภาษา วรรณกรรม และวัฒนธรรม เป็นเวทีสำหรับการอภิปรายในประเด็นสำคัญในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับภาษา วรรณกรรม และวัฒนธรรม โดยมีผู้เข้าร่วมและผู้นำเสนอผลงานมีจำนวนประมาณ 300 คน มาจากหลากหลายประเทศ ทั้งมาเลเซีย อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ เวียดนาม อิหร่าน และไทย

การประชุมทางวิชาการ MICOLLAC 2016 ภายใต้หัวข้อ ประเด็นที่น่าสนใจและเป็นที่ยอมรับ (Engaging Threads and Trends) สื่อสารระหว่างกันด้วยภาษาอังกฤษ งานวิจัยที่ได้นำเสนอในการประชุมครั้งนี้จะได้รับการรวบรวมบทความตีพิมพ์ใน Proceeding เพื่อแจกให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ

การประชุมทางวิชาการ MICOLLAC 2016 ครั้งที่ 9 กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 16-18 สิงหาคม 2559 ในวันแรกช่วงเช้าเป็นการลงทะเบียน และการบรรยายพิเศษจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนในช่วงบ่ายเป็นการแบ่งกลุ่มย่อยนำเสนอผลงานทางวิชาการในประเด็นต่าง ๆ เช่น ภาษา วรรณกรรม ภาพยนตร์ ฯลฯ ในวันที่สองของการประชุมมีการแบ่งกลุ่มย่อยในช่วงเช้าและช่วงบ่าย โดยมีการบรรยายพิเศษและพิธีเปิดการประชุมในเวลากลางวัน ส่วนในวันที่สามของการประชุม มีการแบ่งกลุ่มย่อย สลับกับการบรรยายพิเศษจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และพิธีปิด โดยตลอดเวลาประชุมทั้งสามวัน จะมีการออกร้านจำหน่ายหนังสือทางวิชาการและสินค้าพื้นเมือง

หัวข้อที่น่าสนใจของงานประชุมทางวิชาการนี้ เช่น

1. หัวข้อ “Multilingualism in Malaysia: Challenges and Opportunities for Research” โดย Associate Professor Dr.Yap Ngee Thai มีประเด็นสำคัญ คือ เนื่องจากมาเลเซียประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายและยังคงเอกลักษณ์ทางการใช้ภาษาของตนเองอย่างเหนียวแน่น เช่น กลุ่มชาวมลายู กลุ่มชาวจีน และกลุ่มชาวอินเดีย จึงเป็นโอกาสที่ดีในการศึกษาวิจัยความหลากหลายทางภาษา ตลอดจนเอกลักษณ์ทางภาษาศาสตร์ เพราะเนื่องจากการที่คนในสังคมมาเลเซียมีลักษณะภาษาที่ต่างกัน ทำให้สำเนียงในการออกเสียงภาษาอังกฤษก็มีความแตกต่างกันไปด้วย ทำให้นำไปเป็นประเด็นในการศึกษาวิจัยได้เป็นจำนวนมาก

2. หัวข้อ “Multilingual and Multimodal Discourse in Public Spaces: towards a global Written-Visual Register” โดย Professor Adam Jaworski มีประเด็นสำคัญ คือ ในโลกยุคปัจจุบันที่เป็นโลกาภิวัตน์ ภาษาต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทระหว่างกันมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่มีการปะปนทางภาษา เช่น การเขียนตัวอักษรภาษาอังกฤษให้มีลายเส้นแบบภาษาจีน หรือการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่เกิดขึ้นใหม่ในปัจจุบัน

3. หัวข้อ “Protocol Based Expression in Islamic Literature” โดย Zeynep Dincer Berdibek มีประเด็นสำคัญ คือ วรรณกรรมในโลกมุสลิมส่วนมากได้รับอิทธิพลโดยตรงจากความเชื่อในศาสนาอิสลาม โดยมักปรากฏบทบาทของพระเจ้า ผู้พยากรณ์ และศาสดาตามที่ปรากฏในพระคัมภีร์อัลกุรอาน วรรณกรรมอิสลามในระหว่างศตวรรษที่ 13-19 ในดินแดนออตโตมัน (ตุรกี) เปอร์เซีย และอาหรับ ต่างมีวิธีการเล่าเรื่องเพื่อบรรยาย อธิบาย และสร้างความศรัทธาในศาสนาอิสลามอย่างเป็นขั้นตอน จึงนับได้ว่าเป็นการผสมผสานเรื่องทางศาสนาและบันเทิงคดีเข้ากันอย่างน่าสนใจ

4. หัวข้อ “Intergenerational and International Transactions among Three Generations of Korean American Women” โดย Aiko Miyatake และ Jonghyun Park มีประเด็นสำคัญ คือ วรรณกรรมเป็นเครื่องบันทึกวิถีชีวิตและแนวคิดของมนุษย์ โดยวรรณกรรมจำนวนหนึ่งที่กล่าวถึงครอบครัวชาวเกาหลีใต้ที่มีสมาชิกในครอบครัวเป็นคน 3 รุ่น คือ รุ่นยาย รุ่นแม่ และรุ่นลูก ที่เติบโตและชีวิตอยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ทำให้มีความแตกต่างกันไปโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ คนรุ่นยาย เกิดและเติบโตในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งในขณะนั้นเกาหลีใต้อยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น ทำให้คนรุ่นยายสามารถสนทนาภาษาญี่ปุ่นได้ ในขณะที่คนรุ่นแม่เติบโตในช่วงหลังสงครามโลกและการอพยพไปตั้งถิ่นฐานยังสหรัฐอเมริกา ทำให้ไม่เข้าใจภาษาอังกฤษมากนัก ส่วนคนรุ่นลูกเกิดและเติบโตในสหรัฐอเมริกา จึงสามารถสนทนาได้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาเกาหลี ทำให้กลายเป็นบุคคลสองภาษา ด้วยเหตุนี้ สมาชิกทั้ง 3 รุ่น จึงมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันไปด้วย

5. หัวข้อ “Indonesian Women’s Personal Narratives on Holiday” โดย Angelika Riyandari มีประเด็นสำคัญ คือ ผู้หญิงในประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศมุสลิม มีทัศนคติเกี่ยวกับวันหยุดในช่วงเทศกาลวันคริสต์มาสจนถึงวันขึ้นปีใหม่แตกต่างกันไป บางกลุ่มจะมีความสุขในการอยู่กับครอบครัวและการพักผ่อน ในขณะที่มีผู้หญิงบางส่วนใช้เวลาไปกับกิจกรรมนอกบ้าน เช่น การท่องเที่ยว การเล่นกีฬา การออกไปสังสรรค์กับเพื่อน ซึ่งแสดงให้เห็นวิถีอิสลามสายกลางของอินโดนีเซียที่ค่อนข้างให้อิสระในการชีวิตของผู้หญิงในประเทศ

6. หัวข้อ “The Speaking Wound: Literature at the Site where Culture Meet” โดย Professor Cathy Caruth มีประเด็นสำคัญ คือ การนำทฤษฎีความเจ็บปวด (trauma theory) ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) มาใช้ในการศึกษาวรรณกรรม สามารถทำให้วิเคราะห์ความผสมผสานแบบซับซ้อนของปัจเจกบุคคลและบุคคลทั่วไป การเมืองและศาสนา และความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภาษาศาสตร์ โดยเมื่อนำมาวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่อง “Jerusalem Delivered” ผลงานการประพันธ์ของทาสโซ (Tasso) แล้ว ก็จะพบว่าปรากฏ

สัญญาณความเจ็บปวดผ่านบทสนทนาของตัวละครเอกของเรื่อง อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความคับแค้น ความกดดัน และความรุนแรง ที่เกิดจากการปะทะกันของความแตกต่างของวัฒนธรรม

7. หัวข้อ “Colonial Legacies in Singapore Noir and Kuala Lumpur Noir” โดย Ririn Kurnia Trisnawati มีประเด็นสำคัญ คือ วรรณกรรมประเภท Noir หรือวรรณกรรมแนวสืบสวนสอบสวน เป็นวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในเอเชียอาคเนย์ โดยเฉพาะในมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงมรดกอิทธิพลทางวรรณกรรมของประเทศเจ้าอาณานิคมที่มีต่อประเทศอาณานิคม แม้ว่าอาจจะมีการปรับโครงสร้างเรื่องไปบ้าง แต่แก่นเรื่องก็ยังคงปรากฏเหมือนอย่างเช่นเดิม

8. หัวข้อ “Madness in Tan Twan Eng’s the Gift of Rain” โดย Iszarlily Ahmad Zaini มีประเด็นสำคัญ คือ เมื่อนำทฤษฎีความบ้าคลั่งของมิเชล ฟูโก (Michel Foucault) มาใช้วิเคราะห์วรรณกรรมเรื่อง the Gift of Rain ของ Tan Twan Eng พบว่า วรรณกรรมเรื่องดังกล่าวได้สร้างปมขัดแย้งให้แก่ตัวละครหลายประการ เช่น ฟิลิป เป็นตัวละครที่เป็นลูกครึ่งอังกฤษ-จีน แต่ก็ไม่เคยรู้สึกว่าเป็นชาวอังกฤษและชาวจีน จึงได้ช่วยเหลือเอนโต ครูสอนไคโคชาวญี่ปุ่นของตนที่ในเวลาต่อมาได้ถูกกองทัพญี่ปุ่นเกณฑ์เป็นทหารรบกับมาเลเซียในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ฟิลิปจึงถูกตราหน้าจากสังคมว่าเป็นพวกทรยศชาติ แต่ฟิลิปก็ได้สนใจเพราะต้องการทำเพื่อมิตรภาพ การแสดงพฤติกรรมของตัวละครเช่นนี้นับได้ว่ามีความสมจริงตรงตามทฤษฎีของฟูโก

9. หัวข้อ “Nationalism as a 21ST Century Skill: an Exploratory Study on how “Pride in Being a Filipino” is Portrayed in Exploring Life through World Literature, using Content Analysis” โดย Maxine Rafaella C. Rodriguez มีประเด็นสำคัญ คือ การปลูกฝังพลเมืองของฟิลิปปินส์ให้เรียนภาษาอังกฤษในสมัยที่ประเทศเป็นอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา และแม้กระทั่งถึงปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการของฟิลิปปินส์ก็ยังกำหนดให้นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศศึกษาวิชาภาษาอังกฤษอย่างเข้มข้น หากแต่ได้มีการสอดแทรกเนื้อหาที่มีลักษณะชาตินิยมลงไปในรูปแบบเรียน เช่น การให้แนวคิดแก่นักเรียนว่าภาษาอังกฤษเป็นทักษะสำคัญที่จะนำพาประเทศไปสู่ความเจริญ เป็นต้น

10. หัวข้อ “Indonesian Folktales: Feminism and the Query of Femaleness” โดย Sulasih Nurhayati มีประเด็นสำคัญ คือ วรรณกรรมพื้นบ้านของอินโดนีเซียหลายเรื่องได้แสดงออกถึงภาพลักษณ์ของสตรีอินโดนีเซีย ทั้งในมุมมองของบุรุษนิยม และมุมมองของสตรีนิยม เช่น ในเรื่อง Malin Kundang แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอและต้องตกภายใต้อำนาจของผู้ชาย เรื่อง Sangkuriang แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงเป็นเพียงวัตถุทางเพศของผู้ชาย แต่นิทานพื้นบ้านทั้งสองเรื่อง ก็ได้แสดงให้เห็นตรงกันว่า ผู้หญิงมีบทบาทสำคัญในความเป็นแม่ผู้ให้กำเนิดสรรพสิ่งต่าง ๆ ในโลก

11. หัวข้อ “Islamic English: Is there a need?” โดย Khairiah Othman มีประเด็นสำคัญ คือ จำนวนของผู้ใช้ภาษาอังกฤษแบบมุสลิมมีเพิ่มขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยภาษาอังกฤษแบบมุสลิม เป็นดัดแปลง ไวยากรณ์ การใช้คำ และการใช้ประโยค แบบผสมผสานกับภาษามุสลิม ซึ่งการใช้ภาษารูปแบบดังกล่าวเป็นที่นิยมมาก ทั้งในการสนทนา การสื่อสาร และการบันเทิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ภาษาอังกฤษแบบมุสลิมในเพลงของ Maher Zain ทำให้เป็นเครื่องพิสูจน์ที่ดีว่าภาษาอังกฤษแบบมุสลิมยังเป็นที่ต้องการอยู่

12. หัวข้อ “An Analysis of Leech’s Politeness Principles in the Movie Notting Hill” โดย Fitri Rakhmawati มีประเด็นสำคัญ คือ เมื่อนำหลักการความสุภาพของลีช (Leech) มาใช้วิเคราะห์ภาษาในบทสนทนาของภาพยนตร์เรื่อง Notting Hill พบว่า ในภาพยนตร์เรื่อง Notting Hill มีบทสนทนาของตัวละครตรงตามหลักการของลีช 6 ประการ คือ ความสุภาพอย่างมีชั้นเชิง ความสุภาพในการแสดงความเอื้ออาทร ความสุภาพในการตกลง ความสุภาพในการอนุมัติ ความสุภาพในการแสดงความเสียใจ และความสุภาพอย่างอ่อนโยน ทำให้การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างราบรื่น และแสดงออกถึงความสุภาพของชาวอังกฤษ ซึ่งเป็นฉากหลังของเรื่อง

13. หัวข้อ “Type of Ethnic Affiliation in M.G. Vassanji’s No New Land” โดย M.A. Hussein Ali Abbas มีประเด็นสำคัญ คือ การแผ่ขยายของกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นมรดกของสมัยการล่าอาณานิคม ดังจะเห็นได้ว่า อังกฤษได้เกณฑ์ทาสชาวอินเดียจำนวนมากไปสู่แอฟริกา เพื่อสร้างทางรถไฟ ทำให้ในปัจจุบันยังคงมีชาวอินเดียพลัดถิ่นอาศัยอยู่ในเคนยา แทนซาเนีย และอูกานดา เป็นจำนวนมาก ซึ่งในวรรณกรรมเรื่อง No New Land ของ M.G. Vassanji นักเขียนชาวแคนาดา ได้หยิบยกประเด็นปัญหาดังกล่าวมาเป็นแก่นของเรื่อง และได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาของการต่อสู้ทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และภาษาที่ตัวละครในเรื่องต้องเผชิญเมื่อต้องพลัดถิ่นไปยังดินแดนใหม่ที่ตนไม่รู้จัก

จะเห็นได้ว่า การประชุมทางวิชาการ MICOLLAC 2016 นี้ เป็นเวทีสำคัญที่เปิดโอกาสให้นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้แสดงแนวทฤษฎีต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์วิจารณ์ภาษา วรรณคดี และวัฒนธรรมได้อย่าง ลุ่มลึกและหลากหลาย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยของนักวิชาการในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังได้ทราบแนวทางต่าง ๆ ตลอดจนแนวคิดและแนวโน้มของการศึกษาวิจัยทางด้านภาษา วรรณคดี สื่อ และวัฒนธรรมในระดับสากล รวมถึงวิธีการจัดการศึกษาวิชาภาษา วรรณคดี สื่อ และวัฒนธรรมในต่างประเทศ